

altid er den stærkeste Fædsel, og jeg tvivler ikke om, at Koncessionsføgerne gerne ville søge Koncession endda med en saadan Væbning. Dernæst er man i Udvalget bleven underrettet om, at man, for at faa Lovforslaget gennemført, gerne gav Afkald paa den Fordring, der er stillet i Lovforslaget om at faa Halvdelen af Ekspropriationsudgifterne godtgjort af Statskassen; derfor har man selvfølgelig stillet dette Væbningsskifte om, at denne Bestemmelse udgaar, hvilket jo aabenbart vil have ikke ringe Betydning for Lovforslagets Fremme. Det er de væsentligste Forandringer, man fra Udvalgets Side har gjort i Lovforslaget, og dette er de væsentligste Bemærkninger, jeg derom har at gøre. — Men jeg skal dog endnu gøre opmærksom paa, at det vilde vist være særlig ønskeligt at faa disse tre Jærnbaner gennemførte i Aar, dersom det kunde lade sig gøre, og jeg skal sige hvorfor. Vi have jo erfaret igennem hele denne Samling, hvor store Krav der stilles til Jærnbaneanlæg rundt omkring i Landet. At disse Krav vokse med hvert Aar, der gaar, er aabenbart; og de ville selvfølgelig vokse saa stærkt, at Strømningen for at faa Jærnbaner nok vil, om end Aaaneparassen i Nærløbet hindrer, gennembyrde alle Aaaneparagraffer og føre til en Overenskomst mellem Ministeren og Folketinget paa en eller anden Maade. Men dette Spørgsmaal om Aaan stiller sig jo slet ikke hindrende i Vejen her, og kunne vi derfor saa begynde paa disse Baner nu, vilde derved meget være bundet. Thi vi maa huske paa, at det vil have sin Betydning for Arbejdskraftens Anvendelse og for Erhvervet her i Landet, naar man kan forede Arbejdet mere jævnt og ligeligt over et større Tidrum. Kunde vi altsaa allerede i Aar saa begynde paa disse Jærnbaner, vil nogen Arbejdskraft der finde sin Anvendelse, medens det derimod er troligt, at vi kunne komme til at faa ti Jærnbaner til næste Aar, og da vil man kunne til at lægge saa stærkt Beslag paa Arbejdskraft til en og samme Tid, at det i høj Grad vil fordyre Anlægene, og ikke være nær saa heldigt for Arbejderstanden her i Landet. Jeg vil derfor ønske, at den højtærede Minister vil tage Hensyn dertil, og at Ministeren, om der mulig kan naas en Overenskomst mellem ham og de Folk, som søge Koncession paa disse Baner, da vil stille sig saa velvilligt som muligt navnlig under Hensyn til, at vi kunne faa begyndt at bygge Banerne.

Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale de Væbningsskifte, jeg har nævnt, og som Udvalget har stillet.

Judenrigsministeren (Singer & Lev):

Jeg kan give den ærede Ordfører Ret i, at det vil have ikke ringe Betydning, om disse Baner lejlighedsvis kunde gennemføres for de Egne nær ved København, hvor Banerne ønskes anlagte. Den ærede Ordfører tillagde det Spørgsmaal, at komme til at gennemføre dem i Aar, megen Vægt og det kan jo ogsaa være ganske rigtigt at gøre det, men efter det Væbningsskifte, som Udvalget har stillet under Nr. 1, som er ganske svarende til de Væbningsskifte, vi have behandlet med de to nys behandlede Love, har Udvalget dog erkendt, at Forslaget ikke er modent til Gennemførelse. Det er jo ikke blot det, det gælder om, at forhandle med de vedkommende Kommuner, Amtsrådet og Københavns Kommune og Sogneraadene, men ogsaa Ministeren skal jo have Lov til at undersøge Sagen, og det har der ikke været Udgang til, og der foreligger ikke, saaledes som der f. Eks. forelaa ved Hornbækbanen, som vi nys behandlede, og som der ellers plejer, saadanne Overslag og Tegninger, at man kan foretage en virkelig Undersøgelse. Der foreligger vist nogen Forbælsing hos dem, der søge Koncession, mellem det, at naar man vil en god Ting, skal man ogsaa kunne opnaa den, og det at begrunde den saaledes, at de, der skulle give Koncessionen, ogsaa kunne gøre det. Man kan have en god Ide, men man har derfor ikke til enhver Tid Krav paa at faa den gennemført straks, og i den Henseende maa jeg tage den fornødne Reservation. Jeg erkender, at Banerne kunne være gode og nyttige, men de ere ikke saaledes ophøjte, det tør man sige, at det vil være muligt i en nær Fremtid at give Koncession, og det forekommer mig, at Udvalget har givet mig fuldkommen Ret i dette Standpunkt ved at stille Væbningsskifte Nr. 1. Jeg er glad ved, at disse Forslag ere indbragte ved privat Initiativ, da der har været store Forventninger om, at denne Sag var moden til at gennemføres en, to, tre, og nu har Udvalget givet mig Ret i den Opfattelse, at der her er en hel Del Ting, der skulle klares, undersøges og bringes frem paa det rene, forinden man kan gaa til at give Koncession paa disse Anlæg. Der er jo ogsaa Ting, der ikke ere fremdragne her, f. Eks. hele Jærnbaneordningen ved København, som man maa være nogenlunde paa det rene med, hvorledes den skal være. Jeg siger ikke, at man behøver at have den gennemført, men at man maa være nogenlunde paa det rene med, hvilke Krav den vil stille i forskellige Retninger, blandt andet til Plads og til Ud-